

نام و نام خانوادگی :

تاریخ :

پایه : نهم

۱- تخریب زیستگاهها توسط انسان : **در دو سه قرن اخیر(دویست یا سیصد سال اخیر)** انسان در علوم و فناوری پیشرفت های چشمگیری داشته علی رغم همه پیشرفتهای به شدت به محیط زیست لطمه وارد کرده

سوال ص و غ

۲- تنوع زیستی در چه صورت در معرض خطر می افتد ؟ زمانی در معرض خطر قرار می گیرد که زیستگاه طبیعی گیاهان و جانوران تخریب شود **تشریحی**

۳- با تخریب پوشش گیاهی در یک منطقه غذا کاهش می یابد و شرایط محیطی نامناسب موجب می شود گونه های گیاهی و جانوری نیز کاهش یابند **ص و غ**

۴- مهمترین عوامل تخریب زیستگاهها را بنویسید؟

😊 ایجاد و گسترش شهرها و روستاها ، ساختن پل ، جاده ، ساختمان و سدها بدون برنامه ریزی و توجه به جنبه های زیست محیطی

تشریحی

😐 فعالیتهای صنعتی و تولید انبوه کالاها در کارخانه ها

😐 شکار و تجارت اعضای بدن حیوانات

😐 مصرف گرایی و تولید انبوه زباله

۴- ریه های زمین : جنگل های بارانی استوایی **از پیچیده ترین زیست بومهای جهان است** که غنی ترین تنوع گیاهی و جانوری را دارد جنگل های استوایی را **ریه های زمین** می نامند **جای خالی و تستی و پاسخ کوتاه**

۵- تاثیر جنگل های استوایی بر آب و هوای زمین : برخی دانشمندان معتقدند که این جنگل ها حدود **۵۰ درصد اکسیژن زمین و ۵۰ درصد رطوبت** جو را تولید می کنند **تستی و ص و غ**

۶- جنگل های انبوه بارانی استوایی چه تاثیری بر آب و هوا دارد ؟ قابلیت جذب دی اکسید کربن و تبدیل آن به اکسیژن را دارند. **تشریحی**

۷- اهمیت و ارزش جنگل های استوایی را بنویسید ؟

😊 خاستگاه اولیه بسیاری از درختان میوه جهان مانند موز، انبه و نارگیل بوده است **تشریحی**

😊 انواع محصولات غذایی و دارویی و مواد اولیه صنعتی بدست می آید قهوه ، کاکائو ، عطر و خمیر دندان

😊 عصاره گیاهان استوایی در ترکیب داروهای شیمیایی بکار می رود اغلب داروهایی که برای معالجه

سرطان استفاده می شود

پاسخ کوتاه و تستی

۷- کشورهای پیش رو در تخریب جنگل های استوایی را نام ببرید ؟ برزیل و اندونزی

<p>۸- عواملی که سبب تخریب جنگل های استوایی در آمازون شد را نام ببرید ؟ در پنجاه سال اخیر کشاورزی ، دامداری ، تجارت الوار ، استخراج معادن طلا و بوکسیت (الومینیم) موجب تخریب شده</p>	<p>تشریحی و تستی</p>
<p>۹- جنگل زدایی یعنی چه ؟ از بین بردن کامل جنگل ها در یک ناحیه که به این منظور از سوزاندن جنگل ها یا قطع آنها با اره و از بولدوزر استفاده می شود</p>	<p>تشریحی</p>
<p>۱۰- تخریب جنگلها و گرم شدن کره زمین چه تاثیری بر بر آب و هوا دارد ؟ بعد از قطع جنگلها و سوزاندن آنها دی اکسید کربن بیشتری وارد جو می رسد و اثرات گازهای گلخانه ای و گرم شدن زمین بیشتر می شود</p>	<p>تشریحی</p>
<p>۱۱- راه حل جلوگیری از تخریب زیستگاه را بنویسید</p>	<p>استفاده خردمندانه انسان از زیستگاه همکاری بین المللی در حفظ زیستگاه</p>
<p>۱۲- استفاده خردمندانه انسان از جنگل ها را به چه صورت است</p>	<p>تشریحی</p> <p>باید تعادلی بین استفاده اقتصادی از جنگل ها و فرصت بازسازی داده شود قطع درختان باید قاعده داشته باشد و وقتی درخت قطع می شود درختانی را جایگزین کرده</p>
<p>کشاورزی و دامپروری با روشهای جدید و علمی که کمترین آسیب را به محیط زیست می رسانند آموزش داده شود با ایجاد پارک های وحش از گونه های جانوری و گیاهی در معرض خطر مراقبت شود</p>	<p>۱۲- استفاده خردمندانه انسان از زیستگاه را بنویسید</p> <p>تشریحی</p>
<p>زمین داشته اند بیشتر بوده است</p>	<p>😊 در دویست سال اخیر (دو قرن) میزان تغییرات زیست بومهای جهان از تغییراتی که در تمام مدت عمرشان بر سیاره زمین داشته اند بیشتر بوده است</p> <p>تستی و ص و غ</p>
<p>نواحی جنوب شرق آسیا ، استرالیا و آفریقای مرکزی تعداد گونه های در معرض خطر بسیار بیشتر از کانادا و اروپای شمالی است</p>	<p>😊 تنوع زیستی جهان مربوط به جنگلهای بارانی استوایی است (یا ۷۵ درصد)</p> <p>😊 $\frac{3}{4}$</p> <p>😊 نواحی جنوب شرق آسیا ، استرالیا و آفریقای مرکزی تعداد گونه های در معرض خطر بسیار بیشتر از کانادا و اروپای شمالی است</p> <p>تستی</p>

نام و نام خانوادگی :

تاریخ :

پایه : نهم

۱- رشد جمعیت جهان : طی سالهای طولانی ثابت و ناچیز بوده و در **دویست سال** گذشته رشد جمعیت سیر **صعودی** داشته در سال **۲۰۱۷** میلادی، **جمعیت جهان از مرز ۷/۵ میلیارد** نفر گذشت و پیش بینی می شود در سال **۲۰۵۰** م. به حدود **۱۱ میلیارد** نفر برسد.

ص و غ و تستی

۲- علت رشد جمعیت در دویست سال اخیر چیست؟ کاهش مرگ و میر بویژه کودکان زیرا در گذشته مردم در اثر بیماریهای واگیر دار و عفونی ، گرسنگی و قحطی و جنگ از بین می رفتند

تشریحی

۳- عوامل موثر در کاهش مرگ و میر را نام برده و توضیح دهید **تشریحی**

😊 بهبود بهداشت : با پیشرفت در پزشکی و تولید واکسن و آنتی بیوتیک و کنترل بیماریهای واگیر دار مرگ و میر کاهش یافت

😊 بهبود تغذیه : با پیشرفت کشاورزی صنعتی ، تولید مواد غذایی افزایش یافت و با پیشرفت وسایل حمل و نقل انتقال غذا به نواحی دورتر امکانپذیر شد

۴ - عوامل موثر در افزایش جمعیت را نام ببرید

پاسخ کوتاه

😊 رشد طبیعی جمعیت

😊 مهاجرت

۵- منظور از رشد طبیعی جمعیت چیست؟ به دو عامل میزان مولید و میزان مرگ و میر در یک دوره ی زمانی وابسته است **تشریحی**

۶- رشد منفی جمعیت چیست و پیامدهای آن را بنویسید ؟ اگر درصد رشد جمعیت به **کمتر از صفر** برسد و میزان مولید کمتر از مرگ و میر است پیامدهای رشد منفی : جمعیت سالخورده و از کار افتاده افزایش می یابد و جامعه از نیروی جوان و تحصیل کرده محروم می شود **تشریحی و تستی**

۷- کشورهای کم جمعیت در جهان را نام ببرید ؟ در کشورهای ژاپن ، روسیه ، آلمان، مجارستان، لهستان تستی

۸- سیاست های افزایش جمعیت را نام ببرید ؟ اعطای جایزه و کمک های مالی ، واگذاری مسکن، معافیت از مالیات افزایش مرخصی تحصیلی و کاری مادران **تستی**

۹ - پراکندگی جمعیت در جهان : **جمعیت در زمین بطور نامساوی پراکنده شده** در برخی کشورها جمعیت کم و در برخی زیاد است **ص و غ**

پاسخ کوتاه و تستی

۱۰- عوامل موثر در دفع و جذب جمعیت را نام ببرید ؟ عوامل طبیعی ، عوامل انسانی

<p>تستی و تشریحی</p>	<p>۱۱- آب و هوا چگونه سبب دفع یا جذب جمعیت می شود جذب : نواحی معتدل با باران کافی و نواحی باران موسمی دفع : آب و هوای بسیار گرم و بسیار سرد و بارندگی ناچیز</p>
<p>تستی و تشریحی</p>	<p>۱۲- ناهمواری ها چگونه سبب دفع یا جذب جمعیت می شود جذب : دشتهای و جلگه ها دفع : مناطق کوهستانی و مرتفع</p>
<p>تستی و تشریحی</p>	<p>۱۳- آب و خاک چگونه سبب دفع یا جذب جمعیت می شود جذب : خاکهای آبرفتی حاصل از رسوبات رودخانه ای نواحی دارای آب کافی دفع : مناطقی که رود دائمی ندارد و خاک فقیر است</p>
<p>تستی و تشریحی</p>	<p>۱۴- معادن و ذخایر چگونه سبب جذب یا دفع جمعیت می شود جذب : نواحی دارای معادن به دلیل گسترش صنایع و کار دفع : عدم وجود معادن و منابع کافی یا تمام شدن منابع موجود</p>
<p>تستی و تشریحی</p>	<p>۱۵- عوامل سیاسی -اداری چگونه سبب جذب و دفع می شود 😊 جذب : سیاسی - اداری : تغییر پایتخت ، ساختن شهرک های جدید و سرمایه گذاری در برخی نواحی 😊 دفع : سیاسی - اداری : آشوب سیاسی و جنگ</p>
<p>تستی و تشریحی</p>	<p>۱۶- عوامل اقتصادی چگونه سبب جذب و دفع جمعیت می شود 😊 جذب : اقتصادی : نواحی صنعتی و کارخانه ها ، مکانهای گردشگری ، بازارها و بنگاههای اقتصادی 😊 دفع : اقتصادی : عدم وجود فعالیت اقتصادی و بیکاری و ضعف مردم</p>
<p>تستی و تشریحی</p>	<p>۱۷- امکانات و تسهیلات چگونه سبب جذب و دفع جمعیت می شود 😊 جذب : امکانات و تسهیلات : برق ، آب لوله کشی ، راههای مناسب ، وسایل حمل و نقل و وسایل ارتباطی و خدمات بیمارستان و ورزشگاه 😊 دفع : امکانات و تسهیلات : نبود امکانات و مراکز آموزشی و درمانی و راههای نامناسب</p>
<p>تستی</p>	<p>😊 عوامل فرهنگی چگونه سبب جذب جمعیت می شود ؟ وجود مکانهای زیارتی ، دانشگاهی</p>
<p></p>	<p>۱۸- مهاجرت : رفتن مردم از جایی به جای دیگر به منظور کار یا زندگی</p>
<p>تشریحی و مثالها برای تست مهم هستند</p>	<p>۱۹- انواع مهاجرت : مهاجرت داخلی : مهاجرت داخل مرزهای یک کشور صورت می گیرد مهاجرت روستایی به شهر - مهاجرت کارگران فصلی مهاجرت خارجی : از یک کشور به کشور دیگر مهاجرت اختیاری : افراد با میل و تصمیم خود برای یافتن زندگی بهتر مهاجرت می کنند مهاجرت عظیم ۱۰۰ میلیون نفر از مردم اروپا در قرن ۱۹ و ۲۰ به آمریکای شمالی و جنوبی و استرالیا برای فرصت بهتر زندگی مهاجرت اجباری : افراد بدون میل و به دلیل جنگ و قحطی و حوادث طبیعی مجبور به ترک محل هستند مهاجرت فلسطینی مهاجرت افغانیها و عراقیها به دلیل جنگ و اشغال نظامی ،</p>
<p></p>	<p>۲۰- مشکلات افزایش ناگهانی جمعیت شهرنشین : ترافیک سنگین - آلودگی هوا - زاغه نشینی - افزایش افراد بی خانمان</p>

موالید = مرگ و میر ← جمعیت ثابت می ماند	
موالید < مرگ و میر ← جمعیت افزایش می یابد	تستی
موالید > مرگ و میر ← جمعیت کاهش می یابد	
موالید - مرگ و میر = رشد طبیعی جمعیت	
تستی و پاسخ کوتاه	
۲۱- کشورهایی که رشد منفی دارند	
در اسیا : ژاپن و روسیه	
در اروپا : آلمان ، مجارستان ، لهستان و رومانی	
تستی و پاسخ کوتاه	
۲۲- کشورهایی که برنامه هایی جهت تشویق به فرزند آوری دارند	
ژاپن - روسیه - کره جنوبی - سنگاپور	
تستی	
۲۳- کمترین تراکم جمعیت در دنیا در: سبیری ، کانادا ، استرالیا ، لیبی ، چاد	
بیشترین تراکم جمعیت در دنیا : بنگلادش ، آلمان ، ژاپن	
😊 در صد سال اخیر، یکی از تغییرات مهم در الگوی سکونت جمعیت، گسترش شهرنشینی بوده است	ص و غ
😊 در سال ۱۹۵۰ میلادی تنها ۲۵ درصد جمعیت جهان در نواحی شهری زندگی می کردند اما امروزه بیش از ۵۰ درصد مردم جهان در شهرها زندگی می کنند	ص و غ و تستی
و پیش بینی می شود که روند افزایش شهرنشینی همچنان ادامه پیدا کند.	
😊 رشد جمعیت در همه ی کشورها یکسان نیست	ص و غ
😊 رشد سریع شهرنشینی در بیشتر کشورها بدون برنامه ریزی و برای سکونت جمعیت زیاد در شهر صورت گرفته است	ص و غ
تشریحی و تستی	
😊 تراکم کشورهای زیر و دلایل	
😊 بنگلادش : تراکم زیاد (دلیل : خاک حاصلخیز ، آب و هوای گرم و مرطوب ، بارندگی فراوان ، رود پر آب)،	
😊 ژاپن : زیاد (دلیل : آب و هوای گرم و مرطوب ، خاک حاصلخیز ، باران فراوان ، صنعت)	
😊 لیبی و چاد: کم (دلیل : آب و هوای گرم و خشک ، باران کم ، نامناسب بودن خاک ، تبخیر شدید)	
😊 سبیری : کم (دلیل: آب و هوای سرد و خشک ، کمبود باران)	
😊 آلمان : زیاد (دلیل : آب و هوای معتدل ، خاک حاصلخیز ، باران فراوان ، صنعت)	
😊 استرالیا : کم (دلیل: آب و هوای خشک ، کم باران ، خاک نامرغوب)	
😊 کانادا : کم (دلیل : آب و هوای سرد ، باران کم ، زمین یخ بسته)	
😊 مهاجرت بیش از ۴۰۰ هزار نفر از مردم رو آندا به دلیل جنگ های داخلی و جزو مهاجرت اجباری است	ص و غ و تستی

۱- منظور از نابرابری جهانی یا بین المللی چیست ؟ یعنی از نظر ثروت و درآمد ، کیفیت زندگی مردم و دسترسی به مسکن نامناسب آموزش ، بهداشت ، اشتغال ، گذران اوقات فراغت تفاوت های زیادی بین کشورها دیده می شود

تشریحی

۲- معیارهای سنجش نابرابری کشورها در طول زمان را نام ببرید و برای هر یک مثال هایی بزنید

۱- عامل کمی

۲- عامل کیفی

در گذشته عامل اقتصادی و عناصری چون میزان تولید ، درآمد و اشتغال کمی بود اما هویت ، امنیت ، آزادی ،

احساس شادی کیفی است

تشریحی و تستی

۴- شاخص توسعه انسانی چیست ؟ برای پی بردن به وضعیت و کیفیت زندگی در کشورها و مقایسه آنها با توجه به سه عامل

اقتصادی ، بهداشتی و فرهنگی

تشریحی و تستی

۵- ملاک های توسعه انسانی را نام ببرید

۱- درآمد و رفاه

تشریحی

۲- امید به زندگی

۳- سواد و آموزش

۶- میزان درآمد و رفاه را توضیح دهید ؟ این عامل جنبه اقتصادی دارد و منظور این است که اعضای یک جامعه به چه میزان

از درآمد کافی و شغل مناسب و قدرت خرید برخوردارند و به کالا و خدمات مورد نیاز مانند مسکن ، پوشاک ، غذا ،

آموزش و... دسترسی دارند

تشریحی و تستی

۷- توزیع نابرابر درآمد و ثروت در جهان : مالکیت ۸۰ درصد درآمد جهان در دست ۲۰ درصد از ساکنان آن است

کثر ساکنان کشورهای با درآمد بالا در کجاها هستند ؟ آمریکای شمالی و اروپای غربی

در کدام قاره ها مردم فقیر بودند ؟ کشورهای قاره آسیا و آفریقا و آمریکای لاتین

تشریحی و تستی

کدام کشورها در فقر مطلق هستند ؟ موزامبیک ، تانزانیا ، اتیوپی و نپال

۸- در نیمه ی دوم قرن بیستم کدام کشورها رشد اقتصادی سریعی داشته اند

تشریحی و تستی

ژاپن ، چین و برخی کشورهای آسیای جنوب شرقی چون سنگاپور ، هنگ کنگ ، کره جنوبی و مالزی

۹- کشورهای جنوب شرقی آسیا چگونه توانستند جایگاه مهمی در اقتصاد جهانی به دست آورند.

با صنایع و صدور کالا به سایر نواحی جهان ، جایگاه مهمی در اقتصاد جهانی به دست آوردند.

تستی

۹- امید به زندگی (متوسط طول عمر) چیست ؟ تعداد سالهایی که انتظار می رود کودکی که دران کشور دنیا آمده است

عمر کند و زنده بماند

تشریحی

۱۰- دلایل پایین آمدن امید به زندگی را بنویسید :

تشریحی و تستی

(۱) عدم دسترسی به غذا ،

(۲) آب آشامیدنی سالم

(۳) کمبود پزشک و دارو و امکانات دارویی ،

(۴) سوء تغذیه و گرسنگی

۱۱- در گزارش توسعه انسانی ۲۰۱۷ بیشترین امید به زندگی ژاپن ۸۳/۹ سال و کمترین امید به زندگی سیرالئون ۵۲/۲ سال

ثبت شده است

تستی

۱۲- شاخص های اندازه گیری سواد و آموزش را نام ببرید ؟ ،

(۱) میزان باسوادی بزرگسالان

(۲) تعداد معلم به ازای دانش آموز

(۳) میانگین سالهای تحصیل

تشریحی

۱۳- منظور از میانگین سالهای تحصیل چیست ؟ متوسط تعداد سالهای که دانش آموز یک کشور در مدرسه حضور پیدا کرده

۱۴- عوامل خارجی موثر در نابرابری را نام ببرید ،

۱- مستعمره کردن کشورها در گذشته

۲- اشغال نظامی کشورها

۳- دخالت و نفوذ در امور داخلی آنها

۴- جلوگیری از استقلال سیاسی و اقتصادی

تشریحی

۱۵- عوامل داخلی موثر در نابرابری را نام ببرید

۱- حکومت های ستمگر و وابسته

۲- نبود مدیریت صحیح و غفلت از استعدادها

۳- فرهنگ و باورهای غلط مانند تنبلی و کم اهمیت انگاشتن کار و تلاش

۴- نبودن وحدت و مشارکت بین مردم

تشریحی

۱۶- در عراق و سوریه بحران سیاسی مانع رشد اقتصادی شده

پاسخ کوتاه و تستی

موارد تستی و پاسخ کوتاه و ص و غ

در گزارش توسعه انسانی ۲۰۱۷ ایران دارای توسعه انسانی بالا بوده و میزان آن ۷۹۸/۰ بوده است

از نظر شاخص توسعه انسانی کشورها به ۴ گروه تقسیم شده اند

در گزارش توسعه انسانی ۲۰۱۷ شاخص توسعه انسانی آمریکا و کانادا و اروپا و استرالیا خیلی بالا

۱- ایران و عربستان و روسیه و برزیل بالا ۲- مغولستان چین و هند متوسط ۳- سودان و کنگو و موریتانی پایین

میزان طول عمر یا امید به زندگی در یک جامعه نشان دهنده ی وضعیت سلامت و بهداشت در آن جامعه است.

دسترسی به غذای کافی و آب سالم از موارد امید به زندگی است .

اولین و بالاترین کشور در میانگین سال های تحصیل در سال ۲۰۱۷ : آلمان

اولین و بالاترین کشور در متوسط طول عمر : ژاپن

حدود ۲۰۰ کشور در دنیا وجود دارد که با مرزهایی از یکدیگر جدا شده اند. 😊

شاخص توسعه انسانی : این شاخص برای پی بردن به وضعیت و کیفیت زندگی در کشورها و مقایسه آنها با یکدیگر با توجه 😊

به سه عامل اقتصادی، بهداشتی و فرهنگی مطرح شده است

نکته :

در صورتی که **برنامه ریزی و سرمایه گذاری در زمینه شغل و آموزش** باشد رشد جمعیت و افزایش جمعیت جوان یک نعمت است

۱- اوضاع سیاسی ایران هنگام تاسیس حکومت صفوی ص و غ - تستی - پاسخ کوتاه

هنگام به قدرت رسیدن صفویان کشور ما **حکومت قدرتمندی نداشت** حاکمان بخش های مختلف ایران باهم در جنگ بودند هم زمان در همسایگی ایران حکومتهایی وجود داشت که در فکر گسترش قلمرو خود بودند از جمله امپراتوری **عثمانی در غرب و در شمال شرق ازبک ها** قدرت گرفتند و **مهم ترین دشمنان صفویه بودند**

۲- شکل گیری حکومت صفویان : **در ابتدای قرن دهم** با به قدرت رسیدن **یکی از نوادگان شیخ صفی الدین اردبیلی** به نام **اسماعیل** اوضاع ایران تغییر کرد تستی - ص و غ

۳- شیخ صفی الدین اردبیلی : او که از **صوفیان معروف زمان خود بود** پیروان و هواداران زیادی داشت و **خانقاهش** در **اردبیل** مورد توجه مردم و حاکمان محلی بود پاسخ کوتاه - تستی

۴- قزلباش : مهم ترین طرفداران خانقاه شیخ صفی ایل های مختلف ترک بودند که به قزلباش شهرت داشتند **تشریحی - تستی**

۵- اقدامات شاه اسماعیل صفوی **تشریحی - تستی**

- ۱- با کمک قزلباش ها شروانشاهان و آق قویونلوها را شکست و پس از تسلط یافتن بر تبریز خود را شاه ایران خواند
- ۲- یکی از اقدامات مهم پس از **تاجگذاری رسمی کردن مذهب شیعه** بود
- ۳- حاکمان مناطق مختلف را یکی یکی از میان برداشت و باشکست ازبکها در خراسان بر سراسر ایران مسلط شد
- ۴- حکومت کشور در نتیجه موفقیتها ی سیاسی و نظامی یکپارچه و نیرومند شد بطوریکه قلمرو به حدود **ساسانیان** رسید

۶- جنگ چالدران : سلطان عثمانی که از شکل گیری سلسله قدرتمند شیعه مذهب صفوی ناخشنود بود با سپاهی عظیم راهی ایران شد در جنگی که میان دو سپاه در **چالدران (نزدیکی خوی)** رخ داد سپاه عثمانی به کمک سلاح های آتشین مانند توپ و تفنگ پیروز شد **تشریحی - تستی**

نکته : پس از جنگ چالدران، تبریز به اشغال عثمانی ها در آمد اما مقاومت و مبارزه مردم آنها را وادار به عقب بنشینی

۷- شاه تهماسب : پس از شاه اسماعیل **پسرش تهماسب** به حکومت رسید او با سرو سامان دادن به اوضاع داخلی و دفع حملات ازبکان و عثمانی حکومت صفویه را **تثبیت کرد او پایتخت را از تبریز به قزوین انتقال داد** زیرا تبریز در معرض هجوم عثمانی بود **تشریحی - تستی - ص و غ**

نکته تستی : شاه تهماسب روابط مسالمت آمیزی با کشورهای همسایه و مسلمان خود، برقرار کرد

نکته تستی : در دوره شاه تهماسب برخی فقهای بزرگ شیعه، جایگاهی علمی و جدی در اداره کشور پیدا کردند.

۸- اوج قدرت صفویان : **شاه عباس اول حکومت را به اوج قدرت رساند** او ازبک ها و عثمانی ها را شکست

و تا پشت مرزهای ایران عقب راند **او پایتخت را از قزوین به اصفهان منتقل کرد** و برای آبادانی کوشید

تشریحی - تستی - ص و غ

۹- دلایل ضعف حکومت صفوی : تشریحی - تستی - ص و غ

۱- پس از مرگ شاه عباس اول چهار پادشاه دیگر توانایی و لیاقت اداره کشور را نداشتند

۲- **سیاست کشتن و کور کردن شاهزادگان و یا باز داشتن آنها از حکومت و آموختن شیوه کشور داری موجب شد از داشتن پادشاهی لایق محروم بمانند**

۳- در نتیجه ضعف شاهان مقامات کشوری و لشگری دچار درگیری شدند و از انجام مسئولیتهای خود باز ماندند بنابراین هرج و مرج کشور را فرا گرفت

۱۰- سقوط صفویان : گروهی از افغانها در قندهار شورش کردند و بر حاکم آنجا پیروز شدند و به سوی اصفهان حرکت کردند **سلطان حسین صفوی** که نمی توانست با این گروه مقابله کند تسلیم شد و **محمود افغان** بر پایتخت و قسمتهایی از ایران

مسلط شد تستی - ص و غ - پاسخ کوتاه

۱۱- تشکیلات حکومت صفویان

در دوره صفوی حکومت مرکزی قدرتمندی بوجود آمد که در **راس آن شاه** قرار داشت که اختیارات زیادی داشتند و همه مقامات مطیع شاه بودند بعد از شاه **وزیر بزرگ قرار داشت که به او اعتماد الدوله می گفتند او مسئول امور اداری و مالی بود فرماندهان نظامی هم نقش مهمی داشتند که علاوه بر فرماندهی سپاه حاکم ولایت های**

مهم بودند پاسخ کوتاه - تستی - جای خالی

۱۲- کاهش قدرت قزلباش ها : تشریحی - تستی - پاسخ کوتاه

تا زمان شاه عباس اول سران قزلباش حاکم ولایتهای مختلف ایران بودند شاه عباس برای جلوگیری از نافرمانی و بی نظمی آنها حکومت ولایت ها را از آنها گرفت و به غیر قزلباش داد و در کنار آنها سپاه جدیدی تشکیل داد که با کمک اروپا آنها را به تفنگ و توپ مجهز کرد

۱۴- قرون جدید : **قرن شانزدهم تا نوزدهم میلادی را قرون جدید می نامند** در این قرن اوضاع مذهبی اروپا

دگرگون شد و در نتیجه آن پیشرفتهای علمی ، فرهنگی و اقتصادی بوجود آمد که به اختراعات و اکتشافات مهمی انجامید

تستی - پاسخ کوتاه - ص و غ

۱۵- پیشگامان استعمار : پرتغال ، اسپانیا ، انگلیس ، فرانسه تستی - پاسخ کوتاه

۱۶- بیرون راندن پرتغالیها : در آستانه تاسیس صفوی پرتغالیها سواحل و جزایر جنوب ایران را تصرف کرده و

تجارت خلیج فارس و عمان را در اختیار داشتند **شاه اسماعیل چون کشتی جنگی نداشت نتوانست کاری از پیش**

بربرد ولی شاه عباس از رقابت انگلیس و پرتغال استفاده کرد و با کشتیهای انگلیسی آنها را بیرون راند

تستی - ص و غ - پاسخ کوتاه

۱۷- روابط اروپاییان با ایران در دوران صفوی : تشریحی - تستی - جای خالی

در دوران صفویه ایران با برخی از کشورهای اروپایی روابط سیاسی و بازرگانی برقرار کرد

۱- یکی از علل موثر روابط اروپا با ایران هجوم عثمانیها به ایران و اروپا بود پادشاهان اروپایی برای کاستن از فشار

حملات عثمانی درصدد آن بودند روابط خود را با ایران تقویت کنند

۲- اروپاییان شرکتهای تجاری تاسیس کرده بودند و تمایل داشتند با دیگر کشورها روابط تجاری برقرار کنند و یا در ایران

فعالیت کنند به همین دلیل نمایندگانی را برای برقراری قراردادهای بازرگانی به ایران فرستادند

۱۸- دریانوردان اروپایی با گذشتن از اقیانوس اطلس توانستند امریکا را کشف کنند تستی - ص غ - جای خالی

نکته مهم : حکومت صفویان را شاه اسماعیل تاسیس و شاه تهماسب تثبیت و شاه عباس به اوج قدرت رساند

در دوران صفویه ازبکان از سمت شمال شرق ، عثمانیها از سمت غرب و پرتغالیها از سمت جنوب به ایران تجاوز کردند

پاسخ کوتاه - تستی - جای خالی

تشریحی - پاسخ کوتاه

۱۹- با تأسیس حکومت صفوی، چه تغییرات مهم سیاسی، اجتماعی و مذهبی در ایران ایجاد شد

تغییرات سیاسی : تشکیل حکومت واحد و قدرتمند - دفع دشمنان خارجی (عثمانی و ازبکان)

تغییرات اجتماعی : ایجاد وحدت بیشتر

تغییرات مذهبی : رسمی شدن مذهب شیعه و ایجاد وحدت دینی

۲۰- الف) کدام شهرها پایتخت صفویان بودند؟ نام ببرید. ب) دلیل تغییر پایتخت صفویان را توضیح دهید.

الف) تبریز ، قزوین ، اصفهان

ب) نامناسب بودن موقعیت جغرافیایی تبریز

وجود عثمانی ها در غرب و نزدیکی به تبریز

عدم تهدید پایتخت در قزوین از سوی عثمانیها و ازبکان

مشکل کم آبی در قزوین و محاسن اصفهان

برخورداری اصفهان از آب فراوان زاینده رود

قرار گرفتن در مسیر راههای بزرگ بازرگانی

تشریحی - تستی - پاسخ کوتاه

۲۱- انگیزه ها و هدف های سیاسی، اقتصادی و فرهنگی اروپاییان از ارتباط با ایران دوره ی صفوی را بنویسید

۱- کاستن حملات مداوم عثمانیها به اروپا

۲- رواج دین و فرهنگ خود به ایران که زمینه ساز مصرف کالاهای اروپایی است

۳- تاسیس شرکتهای بزرگ تجاری

هم زمان با به قدرت رسیدن سلسله ی صفوی کشورهای اروپایی وارد قرون جدیدی شده بودند ص غ

تستی و ص و غ

اولین اقدام نظامی شاه اسماعیل صفوی شکست حکام محلی در شمال غرب بود

در نتیجه فعالیت فرزندان شیخ صفی الدین اردبیلی ایل های مختلف ترک که ساکن مناطق شمال و شمال غربی ایران بودند

جای خالی و تستی

به مذهب شیعه گرویدند

نام و نام خانوادگی :

تاریخ :

پایه : نهم

۱- زندگی اجتماعی ایرانیان در دوره صفوی : تستی - پاسخ کوتاه

در دوران صفویه به دلیل وجود حکومت مرکزی نیرومند شرایط مناسبی برای رونق زندگی اجتماعی و اقتصادی پدید آمد جمعیت ایران در آن دوره حدود ۱۰ میلیون نفر است

روستاییان و کوچ نشینان و شهرنشینان به ترتیب بیش ترین ساکنان ایران را تشکیل می دادند

کوچ نشینان به دامداری و صنایع دستی

روستاییان به کشاورزی و صنایع دستی اشتغال داشتند

۲- زندگی دهقانان در عصر صفوی: به عقیده جهانگردان اروپایی از جمله شاردن وضعیت دهقانان به مراتب بهتر

از وضع دهقانان در مناطق حاصلخیز اروپا بوده است ص و غ - پاسخ کوتاه - تستی

یکی از منابع عمده درآمد حکومت صفوی مالیاتی بود که از کشاورزان و دامداران می گرفتند

۳- شهر نشینی در عصر صفوی : تستی - پاسخ کوتاه

در آن زمان حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد ایرانیان در شهرها زندگی می کردند

شهرنشینان بیشتر مقامات حکومتی نظامیان ، کارکنان ادارات ، روحانیون ، بازرگانان ، پیشه وران ، صنعتگران و کارگران بودند

۴- صادرات ایران در دوره صفوی : خشکبار ، پارچه های ابریشمی ، حریر و قالی نفیس تستی

۵ - صنعت بافندگی در دوره صفویه : یکی از صنایع پر رونق ایران بود که با صنعت نساجی اروپا رقابت می کرد

در دوره شاه عباس کارگاههای بافندگی :

در اصفهان و کاشان یزد مشهد استرآباد (گرگان) و گیلان وجود داشت تستی

شاه و اعضای خاندان او مالک بیشتر این کارگاه ها بودند. تستی و ص و غ

۶- صنعتگران و پیشه وری در دوره صفوی: صنعتگران ایرانی در صنایع کاشی ، چینی ، چرم ، جواهر ، رنگ ، صابون

و شمشیر و کمان پیشرفت کرده بود تستی

۷- عوامل رونق تجارت در دوره صفوی : تشریحی

(۱) به دلیل یکپارچه بودن سرزمین و نظم و امنیت در سراسر کشور تجارت داخلی و خارجی پر رونق بود بویژه در زمان شاه عباس

(۲) ایجاد شبکه وسیعی از راهها و کاروان سراها که نظیر آن در کمتر کشوری بود و بطور رایگان در آن اقامت می کردند

(۳) ساخته شدن بازارهای بزرگی در شهرها که یکی از باشکوهترین آن قیصریه اصفهان در شمال میدان نقش جهان است

۸- منابع درآمد حکومت صفوی

گرفتن عوارض از کاروانهای تجاری 😊 تشریحی

صنایع مختلف مثل ریسندگی و بافندگی 😊

گرفتن مالیات از کشاورزان و دامداران 😊

۹- علم و آموزش در دوره صفویه : در دوره صفویه تعلیم و تربیت مورد توجه بسیار است

پادشاهان ، مقامات کشوری و لشگری و دیگر بزرگان مدارس و کتابخانه های عظیمی بویژه در پایتخت صفوی ساختند

واموال و املاک بسیاری را وقف آنها کردند تستی - ص و غ

در آن زمان به علوم و معارف دینی مانند تفسیر فقه و حدیث بسیار توجه می شد تستی و پاسخ کوتاه

دیگر شاخه های علوم مانند طبیعیات ریاضیات ادبیات فلسفه طب و نجوم نیز کم و بیش تدریس می شدند

اما چندان فراگیر و مورد توجه نبودند تستی - پاسخ کوتاه

۱۰- عالمان و اندیشمندان عصر صفویه : میرداماد و ملاصدرا از جمله فیلسوفان نامدار ، شیخ بهایی و علامه محمد باقر

مجلسی از عالمان بزرگ

۱۱- هنر در عصر صفوی : هنرمندان بسیاری در رشته های مختلف هنری از جمله نقاشی ، خوش نویسی ، کتاب آرایبی و

خاتم کاری شهرت یافتند

۱۲- جشن و آیین ها در زمان صفویه : تشریحی و پاسخ کوتاه و تستی

نوروز ، اعیاد اسلامی مانند قربان ، فطر و غدیر ، آیین سوگواری امام حسین

سوگواری امام حسین به شیوه روضه خوانی ، نوحه خوانی ، مرثیه خوانی ، سینه زنی و تعزیه برگزار می شد

۱۳- برپایی این جشن ها و آیین ها تاثیر مهمی در افزایش همدلی و همبستگی مردم داشت

در عصر صفویه صادرات ابریشم که پرسودترین کالای صادراتی بود در انحصار شاه عباس بود

شاه عباس به شرکتهای تجاری اروپایی اجازه دادند که در ایران فعالیت کنند

در دوره صفویه به سبب کم توجهی پادشاهان به شاعران مانند دیگر رشته ها پر رونق نبود اما علم تاریخ

مورد توجه بود

ویژگی های اقتصادی و فرهنگی عصر صفویه

صادرات	۱- خشکبار ۲- قالی ۳- پارچه های مخملی
هنر	۱- خوش نویسی ۲- کتاب آرایبی ۳- خاتم کاری
علم و دانش	۱- فقه ۲- تفسیر ۳- تاریخ نگاری
صنعت	۱- جواهر ۲- کاشی ۳- رنگ

😊 جهانگردان اروپایی درباره ی امنیت راه های ایران و رفتار پسندیده ی مأموران راهداری با مسافران بسیار نوشته اند.

سبک هندی و شاعران بزرگی مانند صائب تبریزی و بیدل متعلق به دوره صفویه هستند

۱- تاسیس سلسله افشاریه: **نادر** که سرداری از ایل افشار بود این سلسله را تاسیس کرد تستی و پاسخ کوتاه و وصل کردن

۲- اقدامات نادر: تشریحی

۱- نخست سرکوب افغانها
۲- نیروهای روسیه و عثمانی را بیرون راندند

۳- مرگ نادر شاه: تستی

فرماندهان سپاه که از جان خود می ترسیدند او را به قتل رساندند

😊 بیشتر دوره دوازده ساله پادشاهی نادر به نبرد با بیگانگان و فرونشاندن شور شهای داخلی گذشت.
😊 نادر شاه برای تاسیس نیروی دریایی ایران در خلیج فارس، کارهایی انجام داد اما این کارها با مرگ او متوقف شد

۴- حکومت افشاریه پس از نادر به دنبال قتل نادر شاه ایران از قلمرو پهناوری هم که نادر شاه بر آن فرمان می راند فقط **خراسان** مانده بود که در اختیار **شاهرخ نوه نادر** بود تستی و پاسخ کوتاه

۵- نکات تستی و پاسخ کوتاه:

افشاریه: حکومت ناپایدار **پایتخت: خراسان** **مدت حکومت: ۱۲ سال**
بیشتر حکومت نادر: نبرد با بیگانگان و فرونشاندن شورش های داخلی

۶- تاسیس سلسله زندیه: سرانجام **کریم خان** با پیروزی بر مدعیان حکومت حکومت بخش بزرگی از ایران بجز **خراسان** را بر عهده گرفت و سلسله زندیه را بنیان گذاشت وصل کردنی - تستی - پاسخ کوتاه

۷- وکیل الرعایا: کریم خان بجای عنوان شاه لقب **وکیل الرعایا** یعنی **نماینده مردم** را برای خود برگزیده

۸- شیوه حکومت کریم خان: او با ملایمت با مردم رفتار می کرد و به صلح و آرامش اهمیت می داد دوران فرمانروایی کریم خان **۳۰ سال** طول کشید اوضاع اجتماعی و اقتصادی به دلیل آرامش بهتر شد تستی - پاسخ کوتاه

۹- آثار و بناهای دوران زندیه: بازار وکیل، مسجد وکیل، حمام وکیل، و ارگ کریم خان در شیراز

پایتخت زندیه: شیراز تستی و پاسخ کوتاه و وصل کردنی

قدرت گرفتن خاندان زند در ایران، تقریباً مصادف با تسلط انگلستان بر هندوستان بود

۱۰- تشکیل حکومت قاجار: یکی از ایلات ترک تبار ایران بود **آقا محمد خان** پسر رئیس ایل قاجار تلاش برای رسیدن به حکومت را آغاز کرد تستی و وصل کردنی

۱۱- آقا محمد خان قاجار **آخرین پادشاه زندیه لطفعلی خان زند** را به قتل رساند پاسخ کوتاه - تستی
آقا محمد خان مردم کدام شهر را که به لطفعلی خان زند پناه دادند بی رحمانه مجازات کرد: **کرمان**

۱۲- تاثیرات انقلاب صنعتی: تشریحی

۱- نیروی ماشین و ابزارهای صنعتی جای نیروی انسانی را گرفت

۲- میزان تولید افزایش یافت

۳- انقلاب صنعتی موجب شکوفایی اقتصادی و افزایش قدرت سیاسی کشورهای اروپایی شد

۱۳- اهداف روسیه از حمله به ایران در دوره قاجار: تشریحی

یکی از این اهداف رسیدن به ابهای آزاد و گرم خلیج فارس و هند است

۱۴- آغاز جنگ ایران و روس در دوره قاجار : در زمان فتحعلی شاه روسیه با ارتشی مجهز و آشنا با فنون جنگی تازه به قفقاز حمله کرد	تستی
۱۵- عهد نامه گلستان : ایالت گرجستان و داغستان و باکو و گنجه از حاکمیت ایران خارج و تحت حاکمیت روسیه قرار گرفت	
۱۶- عهدنامه ترکمانچای : سرزمین های ایرانی شمال رود ارس به تصرف روسیه درآمد ایران حق کشتیرانی در دریای مازندران را نداشت مجبور به پرداخت غرامت شد	تشریحی
۱۷- در اوایل دوره قاجار مهمترین مستعمره انگلستان هندوستان همسایه ایران بود	پاسخ کوتاه - تستی
۱۸- اهداف استعماری انگلستان در ایران هدفهای آن این بود کشورهای رقیب از طریق ایران به هندوستان دسترسی پیدا نکنند	تشریحی
۱۹- نتایج عهدنامه های ایران و انگلستان : ۱- چنانچه یکی از دولت‌های اروپایی به ایران حمله کند انگلستان به ایران کمک نظامی و مالی خواهد کرد ۲- انگلستان در طی جنگ‌های روسیه با ایران به تعهدات خود عمل نکرد	تستی - پاسخ کوتاه - تشریحی
۲۰- این کشور در دوران محمد شاه و ناصرالدین شاه با لشگر کشی به خلیج فارس و بنادر حکومت قاجار را وادار به جدایی افغانستان از ایران کرد	تستی
۲۱- انگلیس ناصرالدین شاه را وادار کرد با جدایی قسمت شرقی سیستان و بلوچستان موافقت کند	تستی
۲۲- دلایل شکست های ایران از روسیه را بنویسید مجهز بودن روسیه به سلاح های جدید و آشنایی با فنون جنگی	تشریحی
۲۳- هدف دولت انگلستان از جداکردن افغانستان و بخش شرقی سیستان و بلوچستان از ایران چه بود؟ مهمترین مستعمره ی انگلستان ، هندوستان است که با ایران همسایه است حفظ این مستعمره برای انگلستان اهمیت داشت به همین دلیل جداکردن افغانستان و بخش شرقی سیستان و بلوچستان از ایران باعث جلوگیری از نفوذ کشورهای رقیب از طریق ایران به این مستعمره می شد	تشریحی
نکات مهم درس : آخرین پادشاه صفویه شاه سلطان حسین بود که بدست افغانها کشته شد نفوذ و دخالت گسترده ی کشورهای روسیه و انگلستان و فرانسه : فتحعلی شاه قاجار پایتخت های حکومت ها : کریم خان زند : شیراز ، آقا محمد خان قاجار : تهران ، افشاریه : خراسان رونق تجارت به دلیل وجود نظم و امنیت : صفویه	تستی - پاسخ کوتاه
نکته مهم تستی : در زمان ناصرالدین شاه انجام شد	تستی
عهدنامه آخال - عهدنامه پاریس - عهدنامه گلداسمیت - جدایی قسمت شرقی سیستان و بلوچستان	
۲۴- چرا فعالیت ها و رقابت های استعماری کشورهای اروپایی افزایش یافت به دلیل توجه اروپاییان به کشورهایی که نیروی کار انسانی، مواد اولیه یا بازار مصرف مناسبی داشتند، جلب شده بود	تشریحی - تستی

۱- شکست های نظامی و سیاسی از روسیه و انگلستان در دوره قاجار چه نتیجه ای داشت؟ ایرانیان را متوجه پیشرفت های علمی و صنعتی کشورهای اروپایی کرد

۲- من کیستم
ولیعهد فتحعلیشاه و فرمانده لشکر ایران در جریان جنگ با روسیه، بودم برای آگاهی از اوضاع کشورهای اروپایی، دستور دادم کتا بهایی را در موضوع تاریخ آن کشورها به فارسی ترجمه کنند : **عباس میرزا**
نکته : صنعت چاپ در دوره عباس میرزا تازه به ایران راه یافته بود
نکته : عباس میرزا در آستانه لشکرکشی به هرات به طرز مشکوکی از دنیا رفت

۳- مهم ترین اقدام امیرکبیر را توضیح دهید
۱- اقدامات اصلاحی برای نوسازی و کارآمدی تشکیلات حکومتی و مبارزه با مفاسد اداری و اقتصادی
۲- در سیاست خارجی توجه ویژه ای به حفظ استقلال داشت و درصدد قطع نفوذ روسیه و انگلستان بود
۳- تاسیس مدرسه دارالفنون مدرسه ای به سبک مدارس اروپایی تا ایرانیان علوم و فنون جدید را بیاموزند
۴- او معلمانی از کشورهایی جز روسیه و انگلیس برای تدریس در دارالفنون استخدام کرد (مثلا اتریش)

۴- نا تمام ماندن اصلاحات امیرکبیر
پس از اینکه ناصرالدین شاه بر اثر توطئه درباریان دستور قتل امیر کبیر را داد **برنامه های ایشان ناتمام ماند**

۵- یکی از نتایج آشنایی ایرانیان با تمدن اروپایی در دوره قاجاریه چه بود ؟ ایجاد مدرسه های جدید

۶- امتیازات واگذار شده به انگلیسی ها
۱- احداث تلگراف
۲- امتیاز رویتز: بهره برداری از جنگل ها و منابع و معادن ایران بجز طلا و نقره
۳- کشتیرانی در کارون
۴- لاتاری
۵- تاسیس بانک شاهنشاهی
۶- خرید و فروش انحصاری توتون و تنباکو
۷- امتیاز داری : استخراج معادن نفت

<p>۷- امتیازات واگذار شده به روسها</p> <p>۱- شیلات شمال</p> <p>۲- بانک استقراضی روس</p> <p>۳- تشکیل نیروی قزاق</p> <p>۴- احداث راه شوسه بین انزلی و قزوین</p> <p>۵- قرارداد گمرگی</p>
<p>۸- امتیاز تالبوت(امتیاز انحصاری توتون و تنباکو) را توضیح دهید ؟ در دوره ناصرالدین شاه ، یک نفر انگلیسی به نام تالبوت با پرداخت رشوه به درباریان ، امتیاز انحصاری توتون و تنباکوی ایران را به مدت ۵۰ سال به دست آورد در آن زمان توتون و تنباکو از عمده ترین محصولات کشاورزی ایران بود . بر اساس این امتیاز ، ایرانیان نمی توانستند محصول توتون و تنباکوی خود را به کسی غیر از تالبوت بفروشند در مقابل تالبوت نیز تعهد کرده بود که هر سال ۱۵۰۰۰ لیره ی انگلیس به همراه یک چهارم سود سالانه ی خود را به حکومت ایران پرداخت کند</p>
<p>۹- دلیل اصلی شکل گیری نهضت تنباکو چه بود ؟ اعتراض به واگذاری امتیازهای اقتصادی به بیگانگان و قیام علیه استبداد داخلی و استعمار خارجی .</p>
<p>۱۰- موفقیت نهضت تنباکو از نظر سیاسی و اجتماعی چه اهمیتی داشت ؟</p> <p>۱- از نظر اجتماعی این نهضت نخستین حرکت جدی مردم ایران برای رهایی از نفوذ و سلطه خارجی و ایستادگی در برابر ستم داخلی بود</p> <p>۲- از نظر سیاسی: حس اعتماد به نفس و روحیه ی مقاومت و مبارزه را در مردم تقویت کرد</p>
<p>۱۱- امتیاز تالبوت چگونه لغو شد؟ ناصر الدین شاه به خواسته ی مخالفان اعتنایی نکرد و آیت الله میرزا حسن شیرازی مرجع تقلید شیعیان استفاده از توتون و تنباکو را حرام اعلام کرد . این حکم سبب شد مردم و حتی کارکنان کاخ ناصرالدین شاه قلیانها را بشکنند و مقدار زیادی توتون و تنباکو را به آتش بکشند . با اوج گرفتن نهضت ناصرالدین شاه مجبور شد امتیاز را لغو کند و غرامت و خسارت نیز به تالبوت بپردازد</p>
<p>😊 ولیعهد فتحعلی شاه و فرمانده سپاه ایران در جنگ با روسیه عباس میرزا بود .</p> <p>😊 پس از مرگ عباس میرزا فتحعلی شاه پسرش محمد میرزا را به ولیعهدی برگزید</p> <p>😊 ناصرالدین شاه در ابتدای سلطنتش امیر کبیر را به صدراعظمی منصوب کرد</p> <p>😊 یکی از مهم ترین اقدامات امیرکبیر تأسیس مدرسه دارالفنون بود</p> <p>😊 اوج رقابت روسیه و انگلستان برای توسعه ی نفوذ اقتصادی در دوره سلطنت ناصرالدین شاه بود</p> <p>😊 آیت الله میرزا حسن شیرازی مرجع تقلید شیعیان استفاده از توتون و تنباکو را حرام اعلام کرد .</p> <p>😊 یکی از گسترده ترین جنبش های اجتماعی در اعتراض به واگذاری امتیاز اقتصادی به بیگانگان نهضت تنباکو بود</p> <p>😊 افرادی پیش گام تأسیس مدرسه هایی به سبک اروپایی در ایران شدند از جمله میرزا حسن رشیدی بود</p>